

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619010052
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kováčová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4619010052.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kováčovej a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci obžalovaného U. P., pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s použitím § 138 písmeno h/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného U. P., proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 3. 5. 2019 sp. zn. 1T/8/2019, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 26. 6. 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného U. P. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len súdu I. stupňa) bol obžalovaný U. P. (ďalej len obžalovaný) uznaný vinným z prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 odsek 1, odsek 2, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona s použitím § 138 písmeno h/ Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

dňa 12. 04. 2018 približne o 11.11 hod. v T. na Ulici T. po štátnej ceste II/XXX v km XXX,XXX z nadjazdu smerom na obec R. po dvojprúdovej ceste v ľavom jazdnom pruhu viedol ako vodič - zamestnanec O. R. autobus zn. I., evidenčné číslo NR XXX GZ, v ktorom v tom čase prepravoval 16 cestujúcich, pričom zvýšil všeobecné nebezpečenstvo, nakoľko sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho neskoro spozoroval pred ním stojace vozidlo zn. W. J. ev. číslo: TO XXX DP odbočujúce vľavo na ul. U., došlo k zrážke autobusu s uvedeným vozidlom, pri ktorej jedna z cestujúcich v autobuse - poškodená E. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, sediaca v jeho zadnej časti spadla do stredovej uličky a pri dopravnej nehode utrpela zranenie zlomeninu krčka prvej stehrovej kosti - bazicervikálnu s posunom, pre ktorú musela byť operovaná - museli napraviť postavenie kostí a zlomeninu stabilizovať osteosyntézou, ktoré zranenie si u poškodenej vyžiadalo liečenie v trvaní od 12. 04. 2018 do 03. 10. 2018, počas ktorej doby bola závažným spôsobom obmedzená v obvyklom spôsobe života tým, že v období od 12. 04. 2018 do 12. 06. 2018 nemohla sedieť ani vstať, väčšinu dňa musela ležať, od 12. 06. 2018 sa začala pohybovať v G aparáte a od 27. 06. 2018 začala chodiť s pomocou dvoch francúzskych barlí, ktoré používa doteraz (03.11.2018), obžalovaný U. P. uvedeným konaním porušil § 4 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Za to mu bol podľa § 285 odsek 3 Trestného zákona s použitím ustanovení § 36 písmeno l/, písmeno n/ Trestného zákona, nezistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 roky.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona a § 50 odsek 1 Trestného zákona mu bol výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky.

Podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 roky.

Podľa § 288 odsek 1 Trestného poriadku boli poškodení E. Z. a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Bratislava, Mestská časť Petržalka s nárokmi na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný čo do výroku o treste. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajkyne uviedol, že s orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracoval, ku skutku sa priznal, tento oľutoval, bezprostredne po ňom privolal záchranné a policajné zložky, dobrovoľne nahradil škodu poškodenej Z. a súčasne sa jej ospravedlnil. Pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, a preto trest mu uložený je neprimerane prísny, pričom v rozpore so zákonom mu neboli priznané poľahčujúce okolnosti aj podľa § 36 písmeno j/, písmeno k/ a písmeno m/ Trestného zákona. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písmeno k/ Trestného zákona mu mala byť priznaná, keďže poškodenej uhradil škodu a v ustanovení Trestného zákona nie je uvedené, že musí kumulatívne naplniť dôvody tohto paragrafu, t. j. že sa musí jednak pričiniť o odstránenie škodlivých následkov ako i dobrovoľne nahradiť škodu. K tvrdeniu súdu I. stupňa, že nevedol riadny život namietol, že od roku 2005 do roku 2017 mal síce dopravné priestupky, ale jednalo sa iba o drobné priestupky, ktoré ešte nepreukazujú, že nevedol riadny život. Nestotožnil sa ani s dôvodom, pre ktorý mu nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písmeno m/ Trestného zákona, keďže záchranné zložky privolal z vlastnej iniciatívy.

Zdôraznil určité špecifiká prípadu, keď okrem poškodenej nik iný z cestujúcich nespadol a zranenie poškodenej pani Z. mohlo byť zvýraznené aj v dôsledku jej veku, keď sa mohlo jednať o tzv. únavovú zlomeninu. Urobil všetko čo bolo v jeho silách, aby kolízii zabránil. Požiadal o zohľadnenie miery jeho zavinenia. K argumentácii súdu I. stupňa, že vedel o skutočnosti, že autobus nie je vybavený bezpečnostnými pásmi a preto mal jazdiť opatrnejšie uviedol, že s touto sa nestotožňuje, pretože každý šofér aj keď jazdí opatrne vie, že sa nie je možné za každých okolností vyhnúť prudšiemu brzdeniu.

Poukázal aj na jeho rodinnú situáciu, keď je žiteľom rodiny a má zverenú do starostlivosti maloletú 10 ročnú dcéru, pričom matka dieťaťa mu prispieva na výživu sumou vo výške 30,- eur mesačne. Konštatoval, že vodičské oprávnenie potrebuje, lebo je šofér z povolania a s dcérou chodí pravidelne k lekárom aj mimo miesta bydliska.

Navrhol krajskému súdu, aby zobral do úvahy aj ľudskú stránku a účel trestu a požiadal, aby mu uložil čo najnižší trest.

K odvolaniu obžalovaného sa písomne vyjadrila splnomocnenkyňa poškodenej E. Z., ktorá uviedla, že obžalovaný volal RZP na základe toho, že poškodená mu povedala, že má asi zlomenú nohu a nemôže sa hýbať, to znamená, že to bola jeho povinnosť a nejednalo sa iba o škodovú udalosť, ako tvrdil. K námietke obžalovaného, že poškodená sa nedržala a preto spadla, uviedla, že táto sedela na sedadle, kde nemala možnosť držať sa zábradlia. K ostatným bodom odvolania sa nevyjadrila.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že v plnom rozsahu trvá na podanom odvolaní, nad jeho rámec poukázala na skutočnosť, že podstatou odvolania je zmena trestu, keďže súd I. stupňa obžalovanému nepriznal aj poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno j/, písmeno k/, písmeno m/ Trestného zákona. Na podporu svojich tvrdení predložila aj prepravný poriadok, podľa ktorého je povinnosťou cestujúceho sa držať. K nepriznaným poľahčujúcim okolnostiam uviedla, že obžalovaný škodu uhradil, privolal záchranné zložky, napriek tomu, že poškodená uviedla, že je iba udretá a pri zohľadňovaní predchádzajúcich priestupkov obžalovaného súd I. stupňa zohľadnil iba ich množstvo a nebral do úvahy ich nízku závažnosť. Zdôraznila, že obžalovaný sa stará o maloleté dieťa a preto trest zákazu činnosti je pre neho likvidačný.

Navrhla, aby odvolací súd rozhodol tak, že obžalovanému prizná poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno j/, písmeno k/, písmeno l/, písmeno m/, písmeno n/ Trestného zákona s použitím § 39 odsek 1 Trestného zákona a neuloží obžalovanému trest zákazu činnosti a súčasne zväži uloženie peňažného trestu.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí o odvolaní prejavil ľútosť pokiaľ ide o spáchaný skutok a následok spôsobený poškodenej, uviedol, že pracuje v spoločnosti O. R. ako vodič z povolania s priemerným mesačným príjmom cca XXX,- eur v čistom a žije v spoločnej domácnosti s dcérou, o ktorú sa stará. Poukázal na to, že zadržanie vodičského preukazuje je pre neho a jeho dcéru likvidačné, keďže by prišiel o prácu. Navrhol uloženie peňažného trestu.

Zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že odvolanie obžalovaného nepovažuje za opodstatnené, konštatujúc, že súd I. stupňa sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, svoje

rozhodnutie riadne odôvodnil a pokiaľ ide o trest, tento považuje za zákonný a správny. Navrhol podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu bolo zistené, že obžalovaný U. P. vyhlásil na hlavnom pojednávaní konanom dňa 3. 5. 2019 po zákonom poučení v zmysle § 257 odsek 5 Trestného poriadku, že je vinný zo spáchaného skutku. Súd I. stupňa jeho vyhlásenie o vine prijal a dokazovanie vykonal iba v súvislosti s výrokom o treste a výrokom o náhrade škody.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie iba obžalovaný čo do výroku o treste z dôvodu, že sa mu javil neprimerane prísny. Prokurátor odvolanie voči rozsudku súdu I. stupňa nepodal. Z dôvodu, že obžalovaný ani prokurátor nepodali odvolanie voči výroku o vine citovaného rozsudku, tento nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom preskúmvanej činnosti krajského súdu.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd I. stupňa v súlade s ustanoveniami § 168 odsek 1 Trestného poriadku v dostatočnom rozsahu uviedol svoje úvahy, akými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov aj pokiaľ ide o ukladanie trestu, a to v súlade so zásadami vyplývajúcimi z ustanovenia § 2 odsek 12 Trestného poriadku, s ktorými aj odvolací súd súhlasí a dodržal všetky zásady ukladania trestov uvedené v § 34 Trestného zákona, odvolací súd na úvahy súdu I. stupňa ako na správne v podrobnostiach len poukazuje.

K osobným pomerom obžalovaného je nutné uviesť, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, avšak hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený, preto krajský súd na jeho záznamy v registri trestov neprihliadal. Pokiaľ ide o priestupky, z aktuálnej lustrácie vyplýva, bol doposiaľ 13-krát priestupkovo prejednávaný, s výnimkou dvoch prípadov vždy za priestupky na úseku cestnej premávky. Z evidenčnej karty vodiča obžalovaného vyplýva, že vodičské oprávnenie mu bolo udelené dňa 14. 1. 1997, pričom od 9. 6. 2005 má evidovaných 23 priestupkov na úseku cestnej premávky.

Pri preskúmvaní veci odvolací súd zistil, že správne súd I. stupňa vychádzal pri ukladaní trestu obžalovanému z trestnej sadzby uvedenej pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 odsek 3 Trestného zákona, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody v rozpätí 2 - 5 rokov.

Pri preskúmvaní zákonnosti a primeranosti uloženého trestu odvolací súd zistil, že súd I. stupňa dôsledne prihliadol pri ukladaní trestu aj na ustanovenie § 34 Trestného zákona, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, keď uložený trest zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou, pričom pri ukladaní trestu prihliadol na spôsob spáchania skutku, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Odvolací súd poukazuje na správne odôvodnenie súdu I. stupňa, že v prípade obžalovaného nepostačí na jeho nápravu, zohľadniac všeobecnú a individuálnu prevenciu, uloženie alternatívneho trestu nespojeného s odňatím slobody. Napriek tomu mu však uložil výchovný trest odňatia slobody s podmieneným odkladom vo výmere 2 roky, t. j. na samej dolnej hranici trestnej sadzby so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky, ktorý považuje za dostatočný a primeraný. Krajský súd konštatuje, že nebol dôvod uložiť mu alternatívny druh trestu nespojený s trestom odňatia slobody z dôvodu, že v prípade obžalovaného sa jedná o neohľaduplného vodiča, ktorý napriek skutočnosti, že je vodičom z povolenia, opakovane porušuje pravidlá cestnej premávky. Uvedené vyplýva zo záznamu jeho evidenčnej karty vodiča, z ktorej je zrejmé, že sa dopustil 23 priestupkov, pričom sa jednalo aj o závažnejšie porušenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (prekročenie rýchlosti, jazda bez vodičského oprávnenia, spôsobenie dopravnej nehody, používanie telefónneho prístroja počas jazdy a pod.).

Trest bol obžalovanému uložený s poukazom na správne zistené poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno l/, písmeno n/ Trestného zákona (t. j., že ku spáchanému skutku sa priznal a tento úprimne oľutoval a súčasne napomáhal orgánom činným v trestnom konaní a súdu pri objasňovaní trestnej činnosti), nezistiac príťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona. Aj nadriadený súd zistil, že obžalovanému postačí uloženie trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní 2 roky s poukazom na skutočnosť, že mu z vyššie uvádzaných dôvodov neukladal alternatívny trest nespojený s odňatím slobody.

Z vyššie uvedených dôvodov považuje krajský súd takto uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou na 2 roky napriek námietkam obžalovaného a jeho argumentácie, že sa stará o maloletú dcéru a je vodičom z povolenia, za zákonný, spravodlivý a primeraný. Pokiaľ ide o odvolacie tvrdenie obžalovaného, že trest je neprimerane prísny, s týmto názorom sa krajský súd nestotožňuje, poukazujúc najmä na závažnosť jeho protiprávneho konania spočívajúcu v tom, že ako vodič autobusu je povinný dôsledne dodržiavať všetky pravidlá cestnej premávky bez výnimky, keďže prepravuje väčší počet osôb a musí si byť vedomý svojej zodpovednosti za ich život a zdravie.

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného, že mu mali byť priznané aj poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno j/, písmeno k/ a písmeno m/ Trestného zákona, krajský súd konštatuje, že na tieto správne súd I. stupňa v prípade obžalovaného neprihliadol. K poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písmeno j/ Trestného zákona, t. j., že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, je potrebné uviesť, že táto mu nemohla byť priznaná s poukazom na jeho už vyššie uvádzané záznamy v evidenčnej karte vodiča, z ktorej vyplýva, že je skôr nedisciplinovaným vodičom, napriek tomu, že je vodičom z povolenia. Taktiež mu správne nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písmeno k/ Trestného zákona, ktorú je možné priznať iba tomu, kto sa pričíní o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradí spôsobenú škodu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že i z judikatúry súdov vyplýva, že v prípade úhrady spôsobenej škody musí ísť o úplnú náhradu tejto škody, čo u obžalovaného nebolo splnené aj s poukazom na to, že v zmysle ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poškodeným zamestnávateľ obžalovaného, keďže obžalovaný spáchal predmetný skutok v rámci plnenia si svojich pracovných povinností. Z tohto dôvodu si poškodení nemohli voči nemu uplatňovať nárok na náhradu škody a preto nie je možné konštatovať, že by v dôsledku jeho konania a jeho pričinenia došlo k plnej úhrade škody všetkým poškodeným. Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno m/ Trestného zákona, že sám oznámil trestný čin príslušným orgánom, toto oznámenie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť iba za predpokladu, že nebol povinný takéto oznámenie urobiť a ako súd I. stupňa správne konštatoval, vzhľadom na spôsobené zranenia poškodenej E. Z., ktorá mu ihneď po dopravnej nehode oznámila, že má asi zlomenú nohu, bol povinný privolať záchranú i policajné zložky.

Rovnako zákonný a primeraný je i súdom I. stupňa uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 roky v zmysle § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, keďže obžalovaný sa spáchaného skutku dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla (autobusu) a pri výmere tohto trestu správne súd I. stupňa vychádzal zo skutočnosti, že je potrebné obžalovanému uložiť trest v dolnej polovici trestnej sadzby uvedenej v § 61 odsek 2 Trestného zákona a správne pri výmere tohto trestu zohľadnil najmä existenciu v minulosti páchaných priestupkov na úseku cestnej premávky, ako i spôsob prevedenia skutku a skutočnosť, že ako vodič z povolenia (šofér autobusu) bol povinný venovať zvýšenú pozornosť cestnej premávke, pričom krajský súd taktiež prihliadol na jeho záznamy v evidenčnej karte vodiča, a to nielen na počet priestupkových konaní ale aj ich charakter a závažnosť a skutočnosť, že už v minulosti raz zapríčinil dopravnú nehodu. Napriek tomu, že za posledný rok sa žiadneho priestupku na úseku cestnej premávky nedopustil, nie je možné konštatovať vzhľadom na jeho predchádzajúce niekoľkoročné opakované porušenia cestnej premávky, že by postačovalo na jeho nápravu uloženie trestu odňatia slobody bez uloženia trestu zákazu činnosti. Pokiaľ obžalovaný namietal, že uloženie trestu zákazu činnosti je pre neho ako vodiča z povolenia likvidačné, krajský súd k tomuto udáva, že jeho neuloženie napriek osobným pomerom obžalovaného, by bolo v rozpore so zákonom a účelom trestu uvedeným v § 34 Trestného zákona, poukazujúc na vyššie uvedené predchádzajúce opakujúce sa porušovania pravidiel cestnej premávky obžalovaným. Napriek tomu, že trest nemá postihovať rodinu obžalovaného, obžalovaný musí niesť následky za svoje protiprávne konanie.

Pokiaľ ide o žiadosť obžalovaného o uloženie radšej peňazného trestu, k tomu krajský súd udáva, že na jeho uloženie neboli splnené zákonné podmienky, poukazujúc jednak na vyššie uvedené skutočnosti,

z ktorých je zrejmé, že uloženie peňažného trestu krajský súd nepovažuje za dostatočné a tiež ani možné vzhľadom, na jeho osobné a majetkové pomery, keď je žiteľom rodiny starajúci sa o zverenú dcéru s priemerným mesačným príjmom cca XXX,- eur, pričom matka prispieva na dieťa iba sumou 30,- eur mesačne a peňažný trest, ktorý by mal byť adekvátny k spáchanému skutku, by musel byť vyšší, čo však majetkové pomery obžalovaného neumožňujú.

Súčasne krajský súd dáva do pozornosti, že nevzhladol žiadne výnimočné okolnosti prípadu ani pomery páchatel'a na to, aby aplikoval ustanovenie § 39 odsek 1 Trestného zákona. K obrane obžalovaného, že pokiaľ by sa poškodená v autobuse držala zábradlia, nemuselo by jej byť spôsobené ublíženie na zdraví, krajský súd udáva, že takýto spôsob obrany považuje za alibistický a súčasne konštatuje, že ani z prepravného poriadku prímestskej autobusovej dopravy spoločnosti O. R. a.s. predloženého obžalovaným nevyplýva takáto povinnosť. Naopak z bodu 8.11, na ktorý upriamil pozornosť obžalovaný, vyplýva, že cestujúci je povinný držať sa počas jazdy držadiel alebo inej časti interiéru autobusu k tomu slúžiacemu, iba pokiaľ nemá v autobuse miesto na sedenie. Preto pokiaľ poškodená sedela, nebola povinná sa držať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie obžalovaného U. P. považoval za nedôvodné a preto ho v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.